

діяльності науки й політики. Фактично, мова йде про формування нової генерації людей, причому, навіть у її складі будуть відрізнятися групи з відносно невеликим розривом у віці, але які застали (мається на увазі - свідомо сприймали) різні етапи нашої " епохи змін " .

У роботі порушуються кілька тем: соціалізація молоді (включаючи питання, які стосуються системи освіти), молодь як специфічна соціальна група, формування поколінь як духовних спільностей. На перший погляд, остання тема стоїть на певній відстані від двох перших, але між ними існує глибокий органічний зв'язок.

Соціалізація - це процес засвоєння індивідом системи знань, норм і цінностей, які дають йому змогу функціонувати як повноправному члену суспільства. Цей процес здійснюється не тільки за допомогою виховання, тобто спрямованого впливу зовні, але й стихійних, випадкових процесів, які так чи інакше впливають на формування особистості.

У дитинстві й юності процес соціалізації відбувається найбільш активно. Соціологи вже давно визнали молодь як особливу соціальну групу, зі своїм специфічним способом життя й системою цінностей. У кожному суспільстві, в кожному соціальному прошарку молодь утворює більш-менш автономну групу.

Говорячи про соціалізацію й молоді роки як специфічний період формування особистості, ми поступово переходимо до питання поколінь. Окрім філософських теорій, які використовують поняття покоління як одне з найголовніших (Х.Ортега-і-Гассет, К.Мангейм), у роботі буде розглянуто цікаве дослідження американських вчених Г.Шумана і Ж.Скотт, присвячених проблемі існування поколінь.

Хоча питання, що стосуються соціалізації молоді не є найпопулярнішими серед дослідників і публіцистів темами, їх розгляд уявляється досить важливим. Виховання нових поколінь - життєво важливий для суспільства процес, а невідповідність системи соціалізації соціальним реаліям і потребам суспільства може бути джерелом додаткової напруженості й проблем.

Шмачко В.
(Харків, Україна)

СОЦІОЛОГІЧНЕ ВИВЧЕННЯ СТАНУ ЗАЙНЯТОСТІ НА РІВНІ РЕГІОНУ

1. У наш час відбуваються глибокі, кардинальні зміни у всіх галузях економіки, перетворення торкнулися всього суспільства. Ринкові реформи, необхідність яких ніким не піддається сумніву, диктують свої правила гри. В цьому плані цілком природним є зростання інтересу як науковців, так і практиків до широкого кола соціально-економічних питань. Велика увага приділяється останнім часом і проблемам зайнятості. Слід відзначити, що соціальні проблеми зайнятості населення вивчалися значно менше, ніж інші соціально-економічні проблеми.

Тому зрозумілим є те, що вони відкрито обговорюються у владних структурах, пресі, наукових колах. Це дозволило виявити численні недоліки в існуючій системі зайнятості, заговорити про зростання безробіття, особливо серед молоді, за рахунок якої в основному й відбувається поповнення трудових ресурсів країни,

більш адекватно реагувати на потреби процесів модернізації суспільства. Здається, багато чого можна зробити, застосовуючи соціологічні методи вивчення, аналізу та прогнозування проблем зайнятості. Саме це дозволить простежити механізм дії процесів, що торкаються проблем зайнятості різних верств населення, а також виробити технології вирішення існуючих проблем.

2. У наш час не досить використання економічних методів, щоб отримати повну інформацію про стан ринку праці - необхідне використання широкого спектру соціологічних методів вивчення, тобто звернутись до проблем виміру. Крім того, останнім часом почав широко застосовуватись новий, перспективний метод виміру соціологічний моніторинг.

3. Проблема забезпечення зайнятості різних груп населення в наш час пабуває все зростаючого значення. Багатоаспектна в силу переплетення в ній зв'язків соціального, економічного, правового, психологічного характеру, ця проблема висунулась у ряд найважливіших не тільки для практичних робітників відповідних служб, але й для суспільства в цілому. Сьогодні вже є розуміння того, що до теоретичних і практичних аспектів цієї проблеми повинна бути прикута увага багатьох наукових колективів, її рішення здійснюватися за допомогою об'єднаних зусиль правових організацій, учбових закладів, трудових колективів, громадськості. І це обумовлюється рядом причин як стратегічного, принципового, так і ситуативного характеру.

4. Розвиток процесів на ринку праці в Україні свідчить про те, що безробіття стає реальністю нашого часу, більше того, рівень його значно збільшується з кожним роком. Це є наслідком багатьох причин, одна з яких - ліквідація системи державного розподілу молодих спеціалістів, порушення договорів,

які укладаються окремими підприємствами на підготовку спеціалістів, що сприяє виникненню значної кількості безробітних серед молоді.

5. Динамічність процесу переходу до ринкової економіки та неоднорідність її наслідків потребують розробки варіантних прогнозів розвитку ситуації на ринку праці, особливо по відношенню до найменше соціально захищених верств населення. У зв'язку з невивченістю проблеми і бажанням найбільш повно дослідити стан ринку праці як регіону, так і країни в цілому, вивчалось:

- зміна кількісного складу різних груп населення в залежності від різних соціально-економічних умов;
- самопочуття цих груп населення;
- проблеми адаптації в період погіршення умов життєдіяльності.

Федорак Н.
(Львів, Україна)

ЛЮДИНА МЕЖІ. ВОЛОДИМИР ВЕЛИКИЙ У ЛІТОПИСНІЙ ІСТОРІЇ

Володимир-Василь Святославович Великий посів особливе місце як в історії народу (факт охрещення України-Русі), так і в образі цієї історії, що його подає Літопис Руський. У "Повісті временных лет" постать Володимира з'являється, так би мовити, поетапно. За висловками М.Возняка, вже в найдавнішому зводі (доходив до 1039р.) були вміщені відомості про початок князювання Володимира в Києві, про кілька його походів, а також оповідання про випробування князем вір. Далі дуже коротко згадувалося про хрещення киян, похід Володимира на Корсунь, заснування церков св.Богородиці та Пресображення (у Василеві) і смерть Володимира під Берестовим. У другому Києво-Печерському зводі (бл.1095р.) з'являється більш повне оповідання про хрещення Володимира в Корсуні, опис ідолів, поставлених князем у Києві та відомості про жінок і наложниць Володимира. Решту подій, пов'язаних з Володимиром Великим, додав до тексту початкового київського зводу в 1112р. літописець Нестор (див.Возняк М.Історія української літератури.-Львів,1992.-кн.1-С.188-198). Таким чином, кінцевий образ князя Володимира Святославовича та образ історії, що його оточує в Літописі, створений Нестором і традицією народних переказів, яка протягом століття переосмислювала і мовби витворювала заново постать князя Володимира.

Результатом цих процесів став літописний образ князя, котрий на зламі тисячоліть провів межу в духовному й культурному розвитку народу,